

Sahibi :
İst. Cam İşçileri Sendikası
Yazı işlerini fiilen idare edenler:
H. TÜRKÂY
N. ŞEKER; H. KARA
Basıldığı yer :
TÜRKİYE TİCARET Matbaası

CAM-İŞ

Gayri Siyasî, İçtimaî ve Meslekî Gazete

İŞÇİ ARKADAŞ
Bu Gazete senin malındır.
Bundan istifade etmesini bil
Ve SENDİKANA üye ol

Devlet Nüshası

I : I'X SAYI 11 — Her Ayın 1 inde çıkar — Paşabahçe — İstanbul — Adres : Cam İşçileri Sendikası, — 9 EYLÜL 1953 — Fiatı : 10 Kuruş

PAŞABAHÇE ŞİŞE VE CAM

Fabrikaları Umum Müdürü Adil Aktuluğ vazifesinden ayrıldı

«Kıymetli idareci ve bilgili bir teknik iş adamı olan B Adil Aktuluğ bütün işçi arka- daşların hürmet ve sevgisini kazanmıştı.»

İki senedenberi Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikalarının Umum Müdürlüğünü yapmakta olan sayın Adil Aktuğ uhdesindeki vazifeden kendi arzusu ile ayrılmıştır.

İki sene içinde fabrikada çok ıslahat ve ileri hamleler yapan mumaleyh senelerden beri zararına çalışan bu müessesevi kâr eder bir duruma sokmuştur.

İşçilere ve temsilcilerine karşı nazik ve anlayışlı davranması, makul kararlarile hepimizin sevgi ve hürmetini kazanmıştır.

Cam - İş B. Aktuluğa yeni vazifesinde başarılar temenni eder ve kendi ve işçiler namına uğurlar olsun der

Münhal bulunan Umum Müdürlüğe kim gelecek

B. Adil Aktuluğ ayrıldıktan sonra Umum Md.lük makamı meclisi idareden bir zatın vekâletile idare edilmektedir.

Meclisi İdare bu günlerde toplanarak Umum Md.lüğe getirilecek şahsı tâyin edecek ve İş Bankasına tastike gönderecektir.

Söylendiğine göre bu makama getirilecek zata ayda 2.000 lira net maaş, ev ve pirimde verilecektir.

Cam - İş: Gidenin kıymetinde bir tâyin yapılmasını temenni eder.

Türk-iş Kongresi yapıldı

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu «Türk - İş» fevkalâde kongresi 8. Ağustos 1953 Cumartesi günü Eski Eminönü Halkevinde memleketimizin bir çok vilâyetlerinden gelen delegelerin iştirakile açılmış ve 12/8/953 çarşamba günü sona ermiştir.

Beş gün devam eden toplantı zaman, zaman çok hararetli safhalar arzetmiş olduğu halde sendika teşkilâtlları işçiler için yerinde bir çok dilekler ileri sürüp Türk - İş'in faaliyetine sunmuşlardır.

Ayni zamanda yapılan teklif üzerine Türk - İş'in iktifakla kabul edilmiştir.

Seçimler çok çekişmeli geçmiş olup, neticede Başkanlığa Naci Kurt, genel sekreterliğe İsmail İnan seçilmiştir. ğFhtilâfş

Şehit olan Mehmet Alinin ailesine verilen teminat

M. Ali'nin Cenaze merasimine ait bir resim Rahmetli eller üstünde makberesine götürülü yor.

Bir infilak neticesi aramızdan ebediyen kaybettiğimiz M. Ali Tabakçının eşi ve iki çocuğuna müessese altı bin lira yardımda bulunmayı kabul etmiştir.

Ayrıca yardımlaşma derneğide bin lira yardımda bulunacaktır.

Sigortadan ise ayda 93 lira kendilerine tahsis edilmiştir.

Bu paralardan dört bin lirası çocuklar adına Bankaya yatırılmıştır.

Teklif

Kuruluşundanberi istiktikrarlsızlık içinde ve muhtelif kaprislere sahne olan fabrikamız ileri hamle yapmak için ne bekliyor ve ne kadar bekliyeceğiz.

El emeği ile sermaynin menfaatları müşterektir. Dâva millî bir müessese olan sanayimizin kalkınması değil midir?

Artık şahsiyet mücadelesini bırakalım, demode olan adama iş usulü yerine işe adam bulalım.

Bu günlerde Müessese Umum Müdürlüğünün münhal bulunduğu ve bu münhalede sanayimizle hiç bir yakınlığı olmayanların kayrılmak istendiği aşikârdır. Şimdiye kadar kayrılmış şahsiyetlerin işgalinde ne kadar faidalı veya zararlı olduğu bilânçosunu burada yapacak değiliz, sadece sanayimizin bugünkü istikrarsız durumu bize şahadet eder kanaatındayız.

Müessesemizin yetiştirdiği kıymetler muhtelif yerlerde mevki ve isim yapmışlardır. Hal böyle iken bu kıymetleri aramak, tâyin selâhiyetini haiz muhterem şahsiyetlerin hatırlarına gelmemesi bizleri istikbal için düşündürmektedir

(Devamı 2 de)

Süreyya Birol'un yeni vazifesi

Türkiye İşçileri Sendikası Konfederasyonu (Türk - İş) İcra heyeti Reisliğine seçilen Müşkirat İşçileri Federasyonu eski reisi Naci Kurt'an münhal kalan Federasyon reisliğine kıymetli Sendikacı Süreyya Birol seçilmiştir.

Her iki kıymetli Sendikacı arkadaşlarımız yeni vazifelerinde muvaffakiyetler dileriz.

Prim meselesi

Uzun zamandanberi tahakkuku için uğraşılan pirimin bütün fabrika işçilerine teşmilinin ufak bi rkısmı tahakkuk etmiştir.

Kömür postasında çalışan arkadaş ağustostan itibaren pirim alabileceklerdir.

Atelyeler ve mamul anbarları işçilerinin ise pirim mevzularının bir iki güne kadar toplanacak olan Meclisi - İdarede tahakkuk ettirileceği haber alınmıştır.

Pirim bilâhare bütün işçilere teşmil ettirilecektir.

Hakem Kurullarını protesto etmek maksadile yapılan bir toplantı ve . . .

İstanbul dahilinde bir çok sendikaların isteği üzerine İstanbul Sendikalar Birliği 16/8/1953 tarihinde Taksim Kristal Gazinosunda bir kapalı salon toplantısı tertip etti.

Hakem kurullarının bugünkü şekli ile işçi hak ve hukukunu koruyamıyacağını, açılan iş ihtilâflarının % 90 işçi aleyhine neticelenmesinden anlaşılmış olmaktadır. Bunun böyle olduğunu sadece işçi teşekkülleri değil, selâhiyetli makam sahipleride bu durumu işçi aleyhine olduğunu kabul etmektedir.

İşte günden güne artan hayat pahalılığı karşısında ezilen işçilerimizin açtıkları iş ihtilâfları umumiyetle işçi aleyhinde tezahür etmesinden, yapılan toplantıya binlerce

(Devamı 2 de)

Kongreye davet

İstanbul Şişe ve Cam İşçileri Sendikasının senelik mutad kongresi 13/9/1953 Pazar günü saat 13 de Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası dahilinde lokalde yapılacaktır. Bütün üye arkadaşların belirli gün ve saatte bu unmaları rica olunur.

GÜNDEM:

1 — Açılış
2 — Kongre divanı seçimi
3 — Faaliyet ve mali raporun okunması
4 — Tenkidler
5 — İdare hey'etinin ibrazı
6 — Seçimler
7 — Dilekler

Metot ve gayeye ait düşünceler

Herkes iyi bir şey olmak veya iyi bir şeye sahip olmak vazifesi ile mükelleftir. Yani herkesin iyi bir gayesi bulunmalıdır. Gayesizlik veya belirsiz gaye fertlerin veya cemiyetlerin diğer fert ve cemiyetlerden geri kalmaları için en mühim sebebdir. Zira, gayesizlik ve belirsiz gaye, gerek fert ve gerekse cemiyete bir prensip, bir metod benimsemek, bir program yapmak imkânını vermez. Gideceği yeri (gaye) bilmeden oraya götüren yolları (metod, program, prensip) tespit etmenin imkânı var mıdır? Ayni şekilde ne olmak veya neye malik olmak istendiğini bilmeden bunlara nasıl malik olunacağını tesbit edebilirmiyiz? O halde metodlu, programlı, prensipli hareket edebilmek için gayenin mahiyetini vüzuhla bilmek şarttır.

Bir gaye karşısında insanları esaslı 4 kategoriye ayırmak kabildir.

1 — Gayesizler veya belirli gayeleri olmayanlar.

2 — Mahdud gayeliler.

3 — Esaslı gayeleri olanlar.

4 — Hayâlî veya fantazi gayeliler.

1 — Gayesizlik veya gayenin belirsizliği dolayısile bir program bir metod edinemediklerinden çok zaman ve çok enerji sarfıyle ancak kendilerinden uzaklaştıkça yükselen üç tepenin en yakın ve en alçağının eteklerine varabilirler. Bundan sonra yukarılara tırmanacak enerjileri kalmamıştır. Halbuki mahdut da olsa bir gayeleri olanlar enerjilerini birinci tepenin zirvesine göre tanzim ettiklerinden kendilerini birinci tepenin zirvesine kadar metodları yardımı ile ulaştırabilirler. Fakat ondan sonrası için en iyı program en iyi plân bunları ikinci ve üçüncü tepelere çıkaramaz. Zira bunların terazisi daha fazla yük çekemez. Üçüncü kategori gayeye sadakat, plânlama ve plânın tatbiki hususunda hem kendisi, hem de etrafı için bulunmaz bir kıymettir. Kendisi ile birlikte birinci, ikinci, üçüncü tepeleri aşırmada emsalsiz bir kılavuz, bulunmaz bir önderdir. Bunlar gerek şahıs ve gerekse millet olarak insanlara ve insanlığa en iyi örneklerdir.

Dördüncü gurup: Bunlar birinci tepenin zirvesine bile zor varabilecek kabiliyette oldukları halde üçüncü tepenin hatta gerilerine bile bir hamlede uzanmayı işten saymıyan fantazi stlerdir.

Bu dört kategori içerisinde kabiliyetlerine göre gayeyı seçmeyi, gaye ile mütenasip metod kullanmayı en iyi başaranlar, esaslı gayeleri olanlardır. Bir memleketin böyle gayeler uğruna hayatını kullanan insanları ne kadar bolsa bu memleketin yükselme ve refah imkânları o kadar artıyor arttırılıyor demektir. Gönül bizde de ne yapacağını, nasıl yapacağını, ne zaman yapacağını öğrenmiş insanların şimdikinden çok daha fazla metodla ve elele vererek çalışmalarının mes'ut neticelerinin biran evvel idrakini candan istiyor.

Celâl Ilgaz

Teklif

(Baştarafı 1 de)

Burada şahsiyet reklâmı yapmayı değil, karınca kaderince de olsa bu müessesenin bir mensubu olarak ufak bir söz hakkımız olduğunu düşünerek fikirlerimizi arz etmek isiteriz.

Umum Müdürlük makamına getirilecek şahıslar gözden geçirilirken müessesemizdeki hizmetleri ve şimdiki durumları ile muvaffak olmuş şahsiyetlerden Fethi Tanalay, Fikret Hürmen ve Dr. Hazım Kam'ında üzerlerinde durulması müessesenin istikbali için faidalı olacağını hatırlatmayı vicdanı borç biliriz.

Hasan Türkay

Hakem Kurullarını protesto

(Baştarafı 1 de)

işçi iştirak etmişti. Toplantıda konuşan işçi hatipler işçi ücretleri, hayat pahalılığı üzerinde durarak hakem kurullarını protosto etmişlerdir.

Öğrendiğimize göre basın savcısı bu toplantıda konuşan işçi arkadaşlarımızı mahkemeye vermiş bulunmaktadır Bunlar arasında sendikamız adına konuşan Hasan Türkây ve Cemil Gider arkadaşlarımızda bulunmaktadır.

Mahkemeye intikal eden bu vaziyet karşısında Türk mahkemesinin vereceği adil kararı beklemekten başka çare yoktur.

ZAYİ

Balıkesir Göbel Nahiyesi Gezici köy enstitüsü marangoz kursunda 1941 senesinde aldığım diplomamı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Hasan oğlu
Yakup Berberoğlu

Bayan İşçi Arkadaşlara öğütlerim

Yazan :
Dr. Naci BUÇUKOĞLU
İşçi Sigortaları Kurumu Paşabahçe Dispanseri Nisaiye Mtehassısı

Loğusalık

(3)

Kıymetli arkadaşlarım: Bugün size çok mühim olan loğusalıktan bahsedeceğim. Loğusalık, doğumla başlar ve aşağı yukarı 6 hafta devam eder. Bu müddet içinde bilhassa iş yerinde çalışan bayan arkadaşlar iyi bir surette kendilerini korumalıdırlar. Çünkü, gerek iş yerleri, gerekse yaşama şartları bakımından, oldukça geri durumda olduklarından, en ufak bir enfeklíona daima maruzdurlar. Halk arasında «al basması» denen «loğusalık enfektionu» bu zamanın en korkulan bir hâdisesidir. Gerçi bu devirde artık mevcut ilâçlarla bu korku tamamen zail olmuşsada, bir çok hanım arkadaşlarda, bir korku halinde hâlâ mevcuttur. Loğusalıkta enfektion daima dikkatsizlikten gelir. ve ekseriya ilk üç gün içinde çıkar. Bazan bir hafta sonra olduğu da vâkidir.

Ben, bulunduğum 2 - sene içinde çok şükür pek nadir tesaduf ettim. En çok görülen şekilde meme abseleri ile meme ucu çatlakları idi. Meme absesi ve çatlakları umumiyetle, memelerin temiz ellerle tutulmamasından, emzirmede dikkatsizlikten ileri gelir. Her meme verişte elin temiz bir sabunlu bezle silinmesi veya yıkanmaıs daima bu ufak arızaların olmasını önler. Bu arada kullanılan bezlerde çok temiz olmalıdır.

Loğusalıkta yıkanma, temizlenmeğe gelince: bence bir loğusa, 6 hafta yıkanmamalı, ancak temiz sabunlu bez veya süngerle silinmelidir. Loğusa arkadas ufak bir üşütme neticesinde angine'ler, pnömoni, pleurezi, böbrek hastalıkları; mesane hastalıkları, hatta romatizmalar derhal kendini gösterebilir...

Son zamanlarda dünyada yapılan istatiklerde loğusalık enfektionları % 1 olarak alınıyor. Buda yeni çıkan ilâçların sayesindedir. Gerek iltihabı vetireler, gerekse enfektionlar, filebitler daha başlangıçta bu ilâçlar sayesinde önlenmekte, hiç bir iz, bırakmadan tedavi edilmektedir.

Loğusalıkta perhiz meselesine gelince, gebeliği esnasında albümin olan arkadaşlar, şişleri inmiş bile olsa, loğusalıkta bir hafta kadar gene perhize ve ilâçlara devam etmelidir. Daha ziyade tuzlu, baharlı, biberli, ekşi yemekleri, gıdaları mümkün olduğu kadar az kullanmalıdır. Titreme, ateş, karıncalanma kendine hastalık habercisi olduğu için derhal en yakın hekim arkadaşa müracaat etmesi kendi menfaati iktizasındadır.

İyi Randıman nasıl alınır ..

(Geçen sayıdan devam)

— 2 —

İşte bütün bu unsurlar göz önünde tutulacak olursa, yapılacak en iyi çare yeni usule göre bu adamın, işlerinin aksamamasının ve normal çalışmasının hakiki sebebinin ne olduğunu meydana çıkarmaktadır.

Masası başında iyi çalıştığından terfi eden bir ustabaşı ile mühim anlarda kadın ve erkek işçilerin arasına katılıp, onlara önderlik edecek ustabaşı arasında büyük fark vardır. Bunlar işçinin yüzüne bakıp, onu derin derin tepeden tırnağa kadar iyice süzdükden sonra onu istemediklerini izhar ve ifade için, kürhanbeyvari yere öyle bir tükürüşleri vardı ki, sanki onlara karşılarından «defol» demek isterlerdi.

Müstebit patronlar bu kaba muamele yüzünden fabrikalarda işçiler raasında nefret ve kinden başka bir şey uyandırmamışlardı.

Bazıları belki bunu kasden yapmıyorlardı. Çünkü işçiye iyi muamele ederek önderlik yapmanın esaslarını bilmiyorlardı.

Bu gün bir ustabaşının karşılaştığı meseleleri bir kere düşünelim : Bir çok yeni ve acemi işçiler bunlar arasında işlerini çok yavaş kavrıyanlar, kadınlar, çocuklar, yabancılar falan yerden geldiği için diğerlerine kafa tutan, her ay terfi etmek istiyen yüksek işçiler Bu muhtelif unsurlar arasında iyi geçim ve ahengi temin etmenin ne kadar zor olduğu inkâr edilmez bir hakikattir.

Fabrika dahilinde bu perso nel eğitimi işi, dört büyük Amerikan şirketinden celbolunmuş uzmanların uhdesinde bırakılmıştır. Bu uzmanların daima gözönünde bulundurdukları kaide şudur :

İşçilere ancak bir insan muamelesi yapıldığı zaman iyi randıman alınır .

Fabrika içinde eğitim programı üç kısımdır :

1 — İş münasebetlerinin ıslâhı

2 — İş hakkında bilgi edinmek.

3 — İş hakkında yeni usuller.

Bu kurslar Amerikanın her tarafına yayılmış olan Fabrikalarda muntazaman verilmekde ve bir kaç ay içinde 65 bin kadar ustabaşıya işçi münasebetlerinin ne olduğu ve faydaları iyice öğretilmektedir.

Bu kurslar her hafta 6000 kadar mezun vermektedir. Ustabaşı veya patron ile işçi arasında her gün cereyan eden bir çok beşeri münasebetler vardır. İşte bu cereyan hiçbir sekteye uğramadan, düzgün akıp gidecek olursa, patron ile işçi, yekdiğeri ile anlaşmış ve işler yolunda gidiyor demektir. Bu münasebetler iyi gitmediği zaman ise anlaşmazlık ve ahenksizlik hakim demektir..

İşte, iş münasebetlerini ıslah kurslarında edinilen bilgiler sayesinde hiçbir yolsuz muamele ve harekete meydan verilmez.

İYİ MÜNASEBETLERİN TEMELLERİ:

a) Her işçi kendi vaziyetinden ve işini nnasıl gittiğinden haberdar edilmeli,

b) İcab ettiği yerde ve lâyık olduğu zaman işçi takdir görmeli,

c) İşçi, göreceği terfi ve değişikliklerden haberdar edilmeli,

d) Her işçi kabiliyetine göre bir işe yerleştirilip, ondan azami istifade edilmeli,

e) Her işçiye insan muamelesi yapılmalı,

Kart'ın diğer tarafına şu cümleler yazılmaktadır:

HERHANGİ BİR MESELEYİ NASIL HALLETMELİ

1 — Mesle hakkında tam bir bilgi edinmek için işin iç yüzünü öğrenmek.

2 — Birdenbire indî hükümlere saplanmamak, meseleyi iyice tetkik ve tahkik ettikden sonra karar vermek,

3 — Her mesle ile derhal alâkadar olup harekete geçmek ve başından atmamak,

4 — İcraatın neticesini kontrol etmek. Tavsiyelerinizin iş randımanını arttırıp artırmadığına, işçinin hâl ve hareketine ve beslediği fikirlere dikkat etmek.

Şimdi bu mavi kartın üzerinde, işçiler arasında iyi münasebetlerin nasıl kurulacağını gösteren esasları izah edelim:

Her işçi kendi vazıyetinden ve işinin nasıl gittiğinden haberdar edilmeli.

İşçi vazifesi başından evine döndüğü zaman şayet karısı ona, işlerinin nasıl gittiğine dair bir sual soracak olursa o da karısına durumu hakkında bir şeyler söyliyebilmelidir. Bu da ancak ustabaşılara, devam ettikleri eğitim kurslarında yeni işçilere her hususta yardım etmenin ehemmiyetini öğrenmekle mümkün...

(Devamı 3 de)

işçinin Sağlığı ve işçi Sigortaları

Muhterem işçi kardeşlerim: Cam - İş gazetesi neşir hayatına atıldığı gündenberi işçı sigortaları hakkında bir çok yazılar yazdım. Ne yazık ki duyan ve ve aldıran yok ama bir defa daha bu hayati mevzua temas etmeği faydalı bularak bu satırları yazmağa karar verdim.

On bine yakın işçinin sıhhatını temin etmeğe mecbur olan işçi sigortaları Paşabahçe dispanseri maalesef sıhhatımızı temin değil sıhhatımıı bozmaktadır. Çünkü bu dispanserde yeter derecede hekim yok bakım hiç yok hekim olmadığı yerde bakım olamaz. Dahiliye servisinde günde en aşağı 50-60 hasta muayeneye gelir 10.30 da başlıyan vizite saat 17.00 da sonra erer bir dahiliye hekimi 5.5 saatte 60 hastayı muayene etmesine imkân yoktur. Sonra bir hastanın hekim kapısında 8 saat beklemeye de mecbur değildir. Ne yazık ki bu dispanser de 8 saat bekleyen işçi arkadaşlarımız var. Hattâ ertesi güne tehir edilenlerde mevcuttur. İşçinin sıhhatını korumak bumu bilmiyoruz.

Kurban Bayramında kadın işçi arkadaşlarımızdan biri aniden fenalık geçirerek, kanama yaptı derhal dispansere kaldırıldılar. Fakat hastahaneye kaldırmak için araba yok. iki araba var ikiside üç aydır tamirde. bitmez tükenmez bir tamir. Hariçten husu-si araba araştırıldı bayram dolayısı ile bulunamadı. Araba yüzünden zavallı kadın saatlerce bekletildi. Ve nihayet geç vakit hastahaneye kaldırıldı. Binlerce işçinin sıhhatını temin maksadile kurulan bir hastahanenin arabası bulunmazmı.

Sağlık Bakanlığı dahili talimatnamesi gereğince ve vatandaşın sıhhatını ilgilendirir kanunlarımız gereğince bütün sağlık istasyonlarında ve hastahanelerde birer nöbetçi hekimi bulunur. Kanunen mecburidir. Bizim dispanser de de bu kanun var ama hekim yok. Geçen gün iş başında hastalandım dispansere gittim. Sıhhat memuru doktorun olmadığını söyledi. Ne zaman gelir sordum. Saat 17.00 gelmesi lâzımdı gelmedi dedi halbuki saat 19.00 bunun daha fenası var geceleri dahi nöbetçi doktorunun bulunmadığı vakidir.

Birde para mevzuu var sigortalar kanunu gereğince hasta sıkıntı çekmemesi için her hafta istirahat parası ödenir diye bir kayıt var galiba bu kanun bizim dispanserde yok. Bir ay sonra parasını alanlar mevcuttur. Bundan üç dört ay evvel sigortadan doğum parası aldım. Kaç günde aldım biliyormusunuz. Tam 35 günde bir evrakın Paşabahçeden Kadıköyüne gidip gelmesi 35 gün sürer mi.

Acaba bu hayati mevzuları halletmek için bir çare düşünülüyor mu ve ne zaman halledilecek. Alâkalı merçilerin bir an evvel harekete geçmesi ve bu mühim davalarımızı halletmesi bütün işçilerin şayanı arzusudur.

Lütfü AK

BİR LOKALE KAVUŞUYORUZ

Paşabahçe Şişe ve Cam fab. Müdüriyeti yakın zamanda Fabrika dahilinde inşa edilecek yeni binaya nakledilecektir.

Müdüriyetin halen faaliyette bulunduğu binanın bölmeleri kaldırılarak büyük bir salon haline getirilecek ve işçilere tahsis edilecektır.

İLYAS AYAR ARKADAŞIMIZ HASTAHANEDEN ÇIKTI

İki seneye yakın bir zamandanberi tedavi görmekte — danberi hastahanelerde tedavi görmekte olan Goble pres ustalarından İlyas Ayar iyileşerek Balta limanı hastahanesinden taburcu olmuştur.

Genç arkadaşımıza geçmiş olsun deriz.

Tekstil Federasyonunun büyük kongresi

Türkiye Tekstil ve örme sanaii işçileri Sendikaları Federasyonunun Genel Kurul toplantısı, Eski Emin Önü Halk Evinde 4/Ağustos/1953 Salı günü saat 10. da başlayarak 7/Ağustos/Cuma akşamına ka dar devam edecektir.

Memleketimizin en büyük işçı kitlesini sinesinde toplayan bu Federasyonun Kongresinde alınacak mühim kararların Türk - İş Kongresine yardım edeceği muhakkaktır.

Bu itibarla Türk İşçisinin Atisi için mühim faydalar temin edilecek Tekstil Federasyon Kongresine başarılar dileriz.

Cam - İş

Ayda bir

Cam - İş'e ve Ay'da Bir'e ait hatıralar,

Cam - İş'in çıkmağa başladığı günlerde (Galiba ikinci sayi henüz çıkmamıştı.) Neş'eli bir saatimizde yazdığımız kime ne lazım fıkrasından alınanların (Kızanların) biri rinin gidip diğerinin geldiği bir Cumartesi sabahı di ismini şimd hatırlayamadığımız (yahutta yazmak istemediğimiz) bir usta arkadaş Nevzat dedi ayda biri senin yazdığını öğrenmişler.

— Evet dedik sonra.

— Sonrası var mı birader dedi.. Halin Haraptır senin.

— Sebeb dedik.

— Sebebmi? sebebi filan varmı, sen o yazıda Umum Müdüre Süpürge, Sicil Müdürüne bilme mne vermişsin. Bu adamlar artık seni rahat bırakırlarmı.

— Bilmem vallahi dedim. Talih, ne yazıldı ise kaderde o olur.

Çok şükür bildiğiniz gibi ay da bire bir şey olmadı. Bunu biz haklarında yazılar yazdığımız şahısların geniş anlayışlarına ve toleranslı düşünüşlerine veririz.

★

Bakırköydeki Cam fabrikalarının birinin Patronu bulunan bir zatın kayınpederini işçileri normal mesai haricin de çalıştırdığı için - bu sütün larda tatlı sert bir muhaazeye almıştık.

Kayın pedere ait yazı çıktıktan sonra bir kaç arkadaşla bir gün fabrikaya gittik. O kayın peder yanımızdaki arkadaşların ellerini sıktıktan sonra sıra bize gelince arkası nı döndü.

Adamın duyabileceği şekilde söylendik. Ne şamın şekeri de nede arabın yüzü.

★

Şu on iki aylık devrede nelerle karşılaşmadık ki :

Edirne kapı taraflarında bulunan bir cam imalathanesinde işçi mümesilleri mümessil olduklarını inkar ediverdiler. Sağdan soldan işçileri şahit göstermiştik de adamlara mümessil olduklarını bil mecburiye kabul ettirmiştik.

★

Gazeteleri yaşatan ilk meblağ okuyucu ise ikinci de reklam yani ilândır. Galatanın, bankalar caddesi han merdivenlerini ilan toplamak için nefes nefese tırmandığımız günlerden birinde. (X) şirketinin müdür kapısında makama girmek için sıra bekliyorduk, Bizden evvel içeri girmiş bulunan bir kadın odadan çıkınca biz içeri girdik.

Daha evvel ilân vereceklerini zaten söz vermişlerdi. kendimizi tanıttık. Ve ricamızı tekrarladık.

— Müdür efendim dedi şimdi sizin ilânı verdim.

— Kime efendim. dedik.

— Müdür, şimdi dışarı çıkan kadına verdim. İhtimal bir yanlışlık oldu koşun yetişin alın dedi.

Kadıncağızı han kapısından çıkarken yakaladık. Vaziyeti anlattık, ilân zarfının bize iadesini rica ettik.

— Kadin ne münasebet efendim dedi. Ben bilmem ne gazetesindenim hem rica ederim yemek yemeğe gidiyorum şimdi beni söze tutmayınız.

Uzatmayalım kadının bir kilo et parasına karnını doyurduktan sonra, zarfı iade ettirmeye razı ettik,

---

iyi Randıman nasıl alınır..

(Baştarafı 2 de)

kündür.

İşçilerden her hangi birisi işini iyi başaramıyorsa, onu bütün arkadaşlarının önünde mahcup etmemelidir. Böyle bir hal karşısında yavaşça onun yanına sokulup, etrafa hiç bir şey sezdirmeden o muayyen işin en kolay tarzda nasıl yapılacağını, işçiye kibar bir lisanla anlatmak çok daha faydalı olur.

«İcap ettiği yerde ve lâyık olduğu zaman işçi takdir görmelidir.»

Şayet bir işçi hastalığına rağmen elindeki mühim bir işi bitirmeye cehdediyorsa, usta o işçinin gayretinin önemini belirterek tatlı dille gönlünü almıya çalışmalıdır. Hattâ daha ileriye giderek ilk fırsatta onunbu faaliyetini bütün arkadaşlarının önünde övmelidir. İnsanlar tazyikten ziyade iltifatdan hoşlanırlar, ve bu iyi muamele onların gayretlerinin artmasına sebep olur.

«Her işçi kabiliyetine göre bir işe yerleştirilip, ondan azami istifade edilmelidir.»

İşçiler kabiliyetlerine göre işlere yerleştirilmiyecek olurlarsa bu hâl onları müteessir edeceği gibi, bütün gayretlerin büyük bir kısmının boşa gitmesine ve onlardan beklenen istifadenin de tahakkuk etmemesine sebep olur. Bir işçinin daha mühim bir yer doldurabileceğine kanii iseniz, onu hep eski işinde tutmayınız, ilerlemesine ve önemli işler baaşrmasına imkân veriniz.

«Her işçiye insan muamelesi yapılmalı»

Herkes başka başkadır. Bu sebeple ustabaşılar işçileri (iyi işçiler, kötü işçiler, geçimsizler, aptallar ve zorbalar) diye mahdut sınıflara ayırmamalıdır. Hi çbir insan diğerinin ayni değildir.

Hiç bir işçinin hakikî mahiyetini muayyen zaman içinde tâyin etmek mümkün değildir. Bazı işçiler işlerine yavaş yavaş alışırlar. Bazılarının başlangıçta yardıma ihtiyaçları olur, (insanlar ya tembel, ya çalışkandır) zihniyeti katiyyen yanlıştır. Ekseriyetle insanlar bu iki hudut arasındadır. Ve bunu da sarahetle tâyin, uzun incelemelere mütevakkıftır .

Ustabaşılar iyi geçim esaslarını öğrenmek için çok gayret göstermişler ve bu hususu temin için daima karşılarındakinin fikirlerini dinlemişlerdir. Esasen vakı'aları bir araya toplamanın yegâne usulü de budur. Her hangi bir meselede işçiye kendi derdini anlatmasına imkân vermelidir. Onunla tartışmayınız. Sözünü kesip ani kararlar ve indî hükümler vermeyiniz, bırakınız, evvelâ o serbestçe içini döksün ve boşansın, ancak bu suretle meselenin içyüzüne ve müşkilâtı doğuran hakikî sebeplere vakıf olabilirsiniz.

İş insanların hayatının ancak bir kısmıdır. Halbuki sebebi bazen iş haricinde, evde, ailede, işçinin arkadaşları arasında veya ödenmemiş bir borçda aramak icap eder. Riayet edilmesi lâzım gelen kaidelerden birisi de (daima kendinizi işçinin yerine koyunuz ve meseleyi bir de onun görüşü ile inceleyiniz, siz onun yerinde olsaydınız ne yapardınız?)

Ustabaşıların karşılaştıkları müşkülleri haletmek için en iyi hareket tarzı olarak yaptıkları şey işde asıl başarılmak istenen gaye nedir? Bunu düşünmektir. Meselâ bir harb sanayii merkezinde başarılmak istenen gaye 3 dür:

1 — İstihsalin artması,

2 — İşçinin tatmini,

3 — İşçilerin önderlerine inanmaları,

Babası otomobil kazası geçiren bir işçj o gün vazifesine geç geldiğinden ötürü kendisine hiç bir sual sorulmadan ve niçni geç geldiğini izah etmesine fırsat vermeden ani ve indî hükümlerle fabrikadan kovulaca kolursa hem kendi için, hem de cemiyet için çok yazık olur. İzzeti nefis sahibi bir işçi böyle muameleden o kadar müteessir olur ki kendiliğinden en küçük bir izaha dahi lüzum görmeden o müessesei hemen terkederler. Bu hakikî bir vak'adır. Ve eski usul ile yeni usulü gösteren bir misaldir.

Şurası muhakkaktır ki bu yeni usullere göre işçiye insan muamelesi yapmak yalnız onu kazanmak değildir. İyi geçim ayni zamanda istihsali en yüksek seviyesine çıkarmıya sebep başlıca unsurdur.

15. 9. 953 Cumratesi akşamı Sendikamızın yaptığı Büyük sünnet düğününden bir intiba :

Sünnen ekibi iş başında

istanbul şişe ve cam işçileri sendikası 1952-1953 faaliyet raporu

Sendikanın muhterem üyeleri

Bugün huzurunuza 1952 - 1953 devresi içinde bir yıllık çalışmalarımızın hesabını vermek üzere çıkmış bulunuyoruz.

Bu bir yıl içinde gücümüzün yettiği kadar çalışıp siz çilekeş ve vefakâr işçilerimize faydalı olmayı kendimize bir borç bildik. Fakat bütün dertleriniz ve ihtiyaçlarınızın yerine getirildiğini iddia edecek değiliz. Çünkü: Yaptıklarımızın yanında yapmadıklarımız ve yahut muvaffak olamadıklarımız çok şeyler kat kat üstündür.

İdare heyetiniz bungünkü imkân ve şeraitler çerçevesi icindeki çalışmalarının muhteviyatı olan faaliyet raporunu sizlerin temiz vicdanlarınıza sunmakla bahtiyardır.

★

İŞ İHTİLÂFIMIZ

Sendikanın başta gelen vazifelerinden birisi şüphesiz üyelerinin hayat seviyelerini yükseltmektir. İşte bu maksatla sizlerin biraz daha iyi geçim şartlarına kavuşmanız için iş yerimizde açmış olduğumuz toplulukla iş ihtilâfında haklı olduğumuzu hâdiseler ve rakamlarla hakem kurullarına ispat etmemize rağmen her nedense hiç bir esbabı mucibe gösterilmeden bu haklı isteklerimiz maalesef yüksek hakem kurulu tarafından reddedilmiştir. Temyizi kabil olmıyan bu karar hepimizi son derece üzdüğü malûmdur. Fakat (şeriatin parmak açmaz) denildiğine göre biz de bunu sinemize çekmiş bulunuyoruz. Şu hususu üzülerek ifade etmek isteriz ki : B u g ü n k ü mevcut hakem kurulları sistem ve zihniyet bakımından bizim ve memleketin sosyal ihtiyaçlarına cevap vermekten çok uzaktır. İşte bugünkü hakem kurullarını aczi ve liyakatsizliği dolayısile vermiş olduğu isabetsiz kararların meyanında haklı istek ve davamız heder edilmiş. hal böyle iken ücretlerimize zam talebimizdeki isabetli iddiamızı ne yazık ki diğer taraftan iş veren işçilere bu gün vermiş olduğu zamlarla tasdik etmiştir.

İŞÇİ BAREMİ

İş yerimizde senelerdenberi devam eden ücret adaletsizliğini ortadan kaldırmak için işverenle yaptığımız temaslar neticesinde bir ücret baremi yapılması kararına varılmış olup, bu karar sonunda sendikamız uzun çalışmalar neticesinde bir ücret barem taslağı hazırladı. Bir adalet ölçüsü içerisinde hazırladığımız bu barem taslağını iş veren kendi zaviyesinden çok gördüğü için bir anlaşmaya varılamamıştır. Hal böyle iken muhakkak iş yerimize adilâne bir ücret baremini ısrarla istemekteyiz.

★

ZAM MEVZUU

Ücret bareminden de bir netice çıkmıyacağını gören sendikamızın haklı ve ısrarlı müracaatleri neticesinde meclisi idareden yüz bin lira tahsisat çıkarılmasına muvaffak olmuş ve bu meblâğ şimdilik yedi yüz ışçiye 1/8/953 tarihinden itibaren ücretlere zam yapılmasına çalışılmıştır.

Verilen zamlardan eğer tarafkirlik olmuşsa bu suç doğrudan doğruya servis şeflerinindir.

★

BAYRAM İKRAMİYESİ

Hepinizce malûmdur ki, bu güne kadar bayramlarda maaşla çalışan memurlara ikramiye namı altında bir miktar para verilmekte idi. Fakat ayni çatı altında omuz omuza çalışan müessese mensublarının bir kısmını tefrik etmek adalet kaidelerine uymamakta idi. Halbuki müessesenin kazancında en büyük rolü oynıyan işçi olduğundan sizlerin de bundan faydalanmanız iktiza eder. Bu hususu gözönünde tutan sendikanız umum müdürlük nezdinde yapmış olduğu teşebbüsler neticesinde sizlerin haklı olduğunuzu ispat etmiş ve Şeker Bayramı münasebetile az da olsa 30 bin lira tutarında bir ikramiyeyi arkadaşlarımıza sağlamış olduk. Şunu ilâve ederiz ki bundan böyle verilecek ikramiyelerden siz işçilere de her sene verileceğini garanti altına almış bulunmaktayız.

★

PRİM MESELESİ

Hepiniz bilirsiniz ki, bazı servislere verilmekte olan primler servis şefleri takdiri ile verilmekte idi. Artık demode olmuş bu usulden birçok arkadaşlar servis şeflerine yaranamadıkları yüzünden çok zaman haklarından az prim almakta idiler. Bu mevzuu ele alan sendikamız uzun çalışmaları neticesinde prim meselesini bir esasa bağlayıp istihsal üzerinden verilmesi sağlanmıştı. Ve böylece istihsalin günden güne artmasında prim miktarı ayda altı bin liradan on bin liraya çıktığı yaptığımız tetkikler neticesinden öğrenilmiştir. Bu arada şunu üzülerek söyliyebiliriz ki, bugüne kadar prim almıyan arkadaşlarımıza prim, verilmesi hususunda yaptığımız ısrarlı teşebbüslerimize rağmen prim almak imkânını sağlayamadık. Son günlerde müesseseden aldığımız kat'î teminat neticesinde bugünlerde toplanacak meclisi idare toplantısına bu isteğimizin yerine getirileceğine eminiz. Bu arada ilk olarak kömür postasının prim meselesi halledilmiş ve ağustos ayından itibaren yürürlüğe girmesine çalışılmıştır.

★

HUKUKİ FAALİYETLER

1952 yılı sonunda 47 işçinin tensikat suretile müessesemizden uzaklaştırıldıkları sırada idare heyetimizin 15/12/952 tarihinde haber alması üzerine mesele tahkik edilmiş, neticede müessesemizin bu 47 işçiyi tensikat suretile uzaklaştırmak istediği tahakkuk etmiştir.

25/12/952 tarihinde heyetimizin yapmış olduğu fevkalâde bir toplantı sonunda bir arkadaşımızın ilgili makamlar nezdinde teşebbüslerde bulunmak üzere Ankaraya gönderilmeye karar verilmiştir.

Bütün çalışma ve didinmelerimiz sonunda çalışamaz halde bulunan beş işçi arkadaşımız hariç, diğerlerinin uzaklaştırılmalarına ilgili makamların mâni olmaları temin edilmiştir.

★

DIŞ MEMLEKETLERDEN GELEN CAM EŞYA

İdare heyetimiz vazife taksimi yaptıktan bir hafta sonra bir numaralı işler meyanında kabul ettiği dışarıdan gelen cam eşyanın durdurulması mevzuunu ele almış ve bununla ilgili olarak bir komisyon teşekkül ettirilmiştir.

Komisyon, heyetimizden almış olduğu direktiflere göre hareket ederek İstanbul Sanayi Odası, Bölge Çalışma Müdürlüğü, ve İstanbul milletvekilleri ile şifahî ve ya

(Devamı 5 de)

İstanbul Şişe ve Cam işçileri Sendikası 1952-1953 faaliyet Raporu

(Baştarafı 4 de)

zılı temaslar yapmış ve bu temaslar neticesinde 1952 sonuna kadar cam ithal siparişinin verilmiş olduğu ve 1952 Sonuna kadar her hangi bir kısılmaya imkân bulunulmadığı kanaatine varılmıştır.

Bu kanaate varıldıktan sonra dahi matbuat ve ilgili makamlarla temaslara devam edilmiş, 953 yılı ithal listeleri hazırlanırken cam eşyasını lere sokulmasına mâni olmaherhangi bir şekilde bu listeya çalışılmıştır. Bu arada sendikamızı ziyaret eden o vakitki, Çalışma Vekiline de dhurum bildirlimiştir.

Yukarıda arbettiğimiz tensikat mevzuunda Ankaraya bir arkadaş gönderilirken bu mevzu ile de ilgilenmesi için talimat verilmiştir. Bu arkadaşımız başta sayın Cumhur Başkanı olmak üzere ilgili makamlarla temas etmiş ve Türk-İş icra heyetinden çok yakın alâka görmüştür. Bu mevzuda gösterdiği yakın alâkasından dolayı Türk-İş icra heyetine teşekkür etmek isteriz.

İthal rejimi bahsinde Türk-İş icra heyeti büyük kongreye sunduğu faaliyet raporunda sendikamızın teşebbüs ve çalışmalarına büyük yer ayırmıştır.

Netice olarak bugünkü cam ithal mevzuunu % 60 lehimizde bir değişikliğin ihtiva ettiğini sizlere haber verebiliriz. Yine cam ithali ile ilgili lâmba ve fener şişelerinin de memleketimize sokulmaması için bir kampanya açmış bulunmaktayız.

Kıymetli işçi arkadaşlarımız, cam sanayiinin dolayısıle bu işte çalışan bizlerin refaha kavuşması için ancak dış memleketlerden getirilen cam eşyanın memleketimize girmemesi ile mümkün olacaktır.

★

İHRAÇ EDİLEN İŞÇİLER

Sendikaya üye olan bir arkadaşın tüzük hükümlerine riayet etmek mecburiyetinde olduğu hepinizin malûmudur. Fakat şunu sizlere üzülerek söyliyebiliriz ki, maaşlı üyelerimizin bazıları tüzük hükümlerine riayet etmemekle şahsî menfaatleri için teşkilâtın haysiyet ve şerefini rencide edecek hareketlerinden dolayı durumlarının tetkiki için haysiyet divanına verilmişlerdir. Haysiyet divanı yapmış olduğu tetkik neticesinde bu arkadaşların suçlarını sabit olduğunu tesbit etmiş ve yetkilerine dayanarak aldıkları kararla maaşlı işçilerin üyelikleri kaldırılmıştır.

★

MİTİNGE İŞTİRAKİMİZ

Zeytinburnu çimento fabrikası iş vereni tarafından işlerinden çıkarılan sendikalı işçilerin işlerine alınması hususunda Sendikalar Birliğinin yaptığı teşebbüsler bir netice vermemesi üzerine miting yapmağa karar vermiştir.

Miting gününe üç gün kala sendikaların mitinge iştiraki kat'î olarak bildirilmesi üzerine sendikamız hemen faaliyete geçerek gereken hazırlıkları yapmıştı. Anî bir emirle mitingin yapılmaması için alâkalı makamların yaptığı îkaz üzerine bütün işçi teşekkülleri gibi sizler de kanunun verdiği haklara dayanarak büyük ve muazzam bir toplulukla yaptırılmıyan mitinge iştirak etme basiretini gösterdiğiniz sendikamızın bir İşareti üzerine vakur ve olgunlukla mitinge iştirak eden işçi arkadaşlarımıza teşekkür ederiz.

★

MATBUATLA TEMASLARIMIZ

İşçi davalarına büyük yer veren Türk matbuatı ve bilhassa Her Gün ve Gece Postası gazeteleri, sendikamızın dileklerini cam ithalâtının durdurulması ve yüksek hakem kurulunu protesto seslerimizi efkârı umumıyeye aksettirdikleri hepinizce malûmdur.

Çilekeş işçilerin haklı davalarına kıymet veren Türk matbuatına sizler adına teşekkürü bir borç biliriz.

★

YÜKSEK HAKEM KURULLARINI PROTESTO

Hayat şartlarının günden güne yükselmesi karşısında sizlerin talebleriniz üzerine iş verenlerimize açtığımız İş ihtilâfı il hakem kurullarında lehimize neticelendiği halde ış verenin itirazı üzerine Ankara Yüksek Hakem kuruluna intikal eden teleblerimiz bu kurul tarafından hiç bir kıymet ifade etmıyen mülâhazalarla iş vereni müdafaa edip bizleri haksız çıkararak zam tekliflerimizi reddettiler.

Ayni durum Cibali şubemizin de başına geldiğinden bugünkü hakem kurullarının işçi haklarını korumaktan çok uzak olması bütün işçilerimizi hüsrana garketmiştir. Bunun üzerine fevkalâde toplantı yapan idare heyetimiz hakem kurullarını gerek matbuat ve gerekse üyesi bulunduğumuz Sendikalar Birliğine müracaat ederek protestoda bulunmamıza ittifakla karar vermiştir.

Sendikalar Birliği bizim gibi daha bir çok sendikalardan bu mealde aldıkları istekler üzerine bir kapalı salon toplantısı tertip edip hakem kurullarını protesto etmiştir. Sendikalar Birliği idare heyetinin gösterdiği bu hassasiyet bizleri çok mütehassis etmiştir.

★

ŞUBELERİMİZLE TEMASLAR

Sanayi kolumuza mensup iş yerlerinde açılan şubelerimize idare heyetimiz daima yakınlık ve müzaheret gösterdiği halde maalesef bu şubelerimizden bazısı kendi davalarına alâkasızlığı yüzünden sendikacılıkla bağlaşamamışlardır.

Bunlardan Bakırköy şubemiz, geçen devre kurulduğu halde o zamanın idare heyetinin de çok uğraşmalarına rağmen her nedense bu şubemiz tarafından sendikacılığa karşı daima soğuk davranılmış, bu yüzden müspet bir iş yapılamamıştı. Bu devrede de bilhassa bu şubemizi ıslah etmek için müteaddid defalar heyetler halinde giden sendika temsilcilerimiz söz verildiği halde bu şubemizin temsilcileri ve üyeleri, toplantıya hiç bir zaman gelmemişlerdir. Yine üç kişilik heyet halinde iş yerine giden idare heyeti temsilcileri işçilern ücretlerini az görmüş, iş verenle yaptığı müzakerede 25 ilâ 50 kuruş arasında ücretlere zam sağlamıştır.

Hal böyle iken bir müddet sonra şube temsilcilerinin bir yazıya ek imzalı mazbata da üyelerin sendikadan istifa ettikleri bildiriliyor. Sebebini öğrenmek için mezkûr şubeye bir arkadaşımızı gönderip bütün üyelerin şube binasında toplanmalarını temsilcilerinden istedik. Ve söz verdiler, biz de buradan on kişilik bir heyet halinde Bakırköye gittik. Saatlerce beklediğimiz halde şube binasına bir tek işçi ve temsilci gelmedi

Maddeten ve manen gösterdiğimiz her fedakârlığa karşı daima anlayışsızlık ve alâkasızlık gösteren bu şubemizi bir müddet için kapatmış bulunuyoruz. İleride bu şubemizi tekrar bağrımıza basmakta ve derdlerine ortak olmakta hiç bir mâni yoktur

★

Geçen devre işçilerin talebleri üzerine Cibali şubemiz işçileri için açılan toplulukla iş ihtilâfı il hakem kurulunda işçi lehine neticelendiği halde iş verenin itirazı üzerine ihtilâf bu devremizde de yüksek hakem kuruluna intikal etmişti. 9 ay sonra yüksek hakem kurulu vermiş olduğu karar mesnetsiz bir takım sebeplerle bu şubemizin işçilerinin zam taleplerini red etti.

★

Çubuklu şubemizin işçileri imzalı dilekçelerile ücretlerinin azlığını ileri sürerek sendikamıza yaptıkları müracaat üzerine açtığımız toplulukla iş ihtilâfı işverenle yapılan müzakereler sonunda ve iş müfettişinin ara buluculuğu neticesinde, ihtilâf hakem kurullarına intikal etmeden işçiler lehine neticelenip, akort tarifelerine ve bilûûmum günlük ücretlere % 25 zam alınmıştır.

★

ÜYE VAZİYETİMİZ

İdare heyetine geldiğimiz an, sendikamızın 700 üyesi mevcuddu. Üye adedini çoğaltmak için faaliyete geçen idare heyetimiz bugüne kadar Hayri Akçınar, Fethi Ünal ve daha bir çok arkadaşlarımızın gayretile üye adedimiz 1050 ye yükseltilmiştir.

Bu hususta bize müzahir olan arkadaşlara teşekkürü bir borç biliriz.

SOSYAL FAALİYETLERİMİZ

Aziz arkadaşlarımız, bir senelik idare heyeti faaliyetimiz sırasında mangal kömürü, kışlık soğan, çizme, ayakkabı ve giyim eşyası olarak cem'an 25 bin lira tutarında taksitle satış yapılmış, kefalet usulüne başvurulmadan (hastanelerde bulunan arkadaşlar hariç) bu para tamamile tahsil edilmiştir.

Sendikamızın sermayesi tutarında bulunan bu meblâğ, bir yıl içinde ciro etmek suretile sendikamıza bin lira tutarında bir gelir sağlamıştır. Bütün bu satışlarda kâr haddi en aşağı seviyede tutulmuştur. Aldığımız ve size devrettiğimiz malların ucuz ve iyi kalitede olması için elden geldiği kadar gayret sarfedilmiştir.

Bu bahiste en son yaptığımız dinî ve an'anevî sünnet düğünüdür. Bu düğünde hepiniz bulunduğunuz için fazla tafsilâtta bulunmıyacağız. Yalnız bu kereki sünnet düğününün zenginliği ve sağladığı gelir. Boğazda şimdiye kadar yapılanları bir hayli geride bırakmıştır.

Sünnet düğünü geliri 3200 lira civarındadır.

Kıymetli emeklerini esirgemiyen arkadaşlarımıza ve maddî yardımlarda bulunan müessesemiz, dernek ve komşu müesseseler âmir ve mensuplarına burada teşekkür etmeyi bir borç biliriz.

★

YEMEK MEVZUU

Arkadaşlar, burada yemek bahsine de kısaca temas etmek isteriz. Devamlı ve ısrarla yemek listeleri üzerinde çalışmalarımız sonunda 12 ay evveline nisbeten bugün bir aylık yemek masraf tutarı 8 bin lira fazlası ile 20 bin lira civarına çıkarılmıştır. Yemekler bugün için hepimizi tatmin edecek durumda olduğu kanaatindeyiz.

★

SU MEVZUU

Cam sanayiinde çalışan işçiler için çok ehemmiyetli bir ihtiyaç olan içme suyu bir müddet evveline kadar bakımsız bir depodan temin ediliyordu, bilhassa yaz aylarında fena sulardan yapılmış buzlarla soğutulan bu sular sıhhatimizi her an tehlikeye koyan bir durum arzediyordu. Heyetimiz, Umum Müdürlük nezdinde yaptığı temaslar neticesinde sıhhî tertibatlı ve Frijider makinelerile soğutulan bugünkü içme suyunun teminine muvaffak olmuştur.

★

Yaz aylarında Goble servisi müthiş bunaltıcı sıcak yaptığından işçilerimizin mümkün mertebe rahat çalışabilmeleri için fırın ocakları etrafına su tertibatları ile bazı sıhhî tertibatların alınması temin edilmiştir.

★

Üyelerimizden İlyas Ayar ismindeki arkadaşımız, müptelâ olduğu kemik hastalığı yüzünden 9 ay sigorta hastanelerinde tedavi edilmekte iken bugünkü sigorta kanunlarına göre 9 ay müddetini doldurduğu için tedavisi bitmeden taburcu edilmişti. Arkadaşımızın acı durumunu gören sendikanız bu hastamızın derdine ortak olmuş ve memleketimizin en büyük hastahanesi olan Baltalimanı Kemik, Verem hastahanesine yatırmağa muvaffak olmuştur. Bu arkadaşımızın sigorta hastanesine yattığı sigortanın bakma dışında bulunan yatak ve muayene ücreti de sendikamız tarafından ödenmiştir.

Sosyal faaliyetlerden bahsederken düşkün ve hasta bulunan üyelerimize de beş yüz lira civarında maddî yardımlarda bulunulduğunu ilâve etmek isteriz. Yardımda bulunan üye arkadaşlara bu yardımları sigortanın ve iş yerimizin yardımlarının sona erdiği, yahut çok azaldığı zamanlarda olmuştur.

Değerli arkadaşlarımız, yine bu arada hastahanelerde yatan hasta üyelerimizi de sık, sık ziyaret edilmiş, ufak hediyelerle gönülleri alınmış derdleri dinlenmiştir. Bu arada hastahanede yatan ve

(Devamı 6 da)

Faaliyet Raporu

(Baştarafı 5 de)

iş yerimizin elektrik kısmında çalışan bir arkadşaımıza görülen lüzum üzerine tanınmış doktorlara konsültasyon yaptırılmıştır.

İbrahim Berber arkadaşımız

Yine bu arada mahalli sigorta doktorlarının alâkasızlığı yüzünden hastalığının teşhisi geciktiğinden hastalığının mahiyeti kötü bir durum arzetmiş, işe vaz'iyet e - den idare heyetimiz sigorta doktorlarının bu hareketlerinin yüksek mercilere protesto etmekle beraber arkadaşımızı Süreyya Paşa Sanatoryomunda tedavi edilip sıhhatine kavuşmasına yardım edilmiştir.

Sosyal mevzuundaki faaliyetlerimizi burada teker, teker saymak maddeten imkânsız olduğundan sadece bırkaç misal göstermekle kâfi görmekteyiz.

★

SİGORTALAR DURUMU

Hastalık ve ihtiyarlık sigortaları:

İhtiyarlık Sigortası Kanununda yaş hadlerinin indirilmesi ve kanunun malûm aksak tarafları hakkında Çalışma Vekâleti, milletvekilleri ve üst kademeler nezdinde devamlı olarak şifahî ve tahrirî temaslarda bulunduk. Kanun mevzuu olan bu aksaklıkların giderilmesi bir za - man mevzuudur. Bu zamanın ise gelmiş ve hattâ geçmekte olduğuna kaniiz. Yakın zamanda ihtiyarlık sigortasının faydalı bir hale getirilmesini temenni etmekteyiz.

Hastalık sigortası: Hastahaneler personel ve vasıtalar durumu hastalık sigortası kanununun ilk akla gelen aksak tarafı istirahat alan işçilerin ilk üç günlük istirahat yevmiyelerinin (16) günden az istirahatlerde ödenmemesi - dir. Hasta işçinin ilk üç günde gıdaya ve paraya ihtiyacı sanki yokmuş gibi bir mâna taşıyan kanunun bu aksak maddesi için sendikalar birliği Türk-İş, Sağlık Sigortası Genel Kurulu ve diğer ilgili merciler nezdinde teşebbüslerde bulunulmuştur. Bu kanunda ihtiyaca cevap verir bir hale sokulmasını sayın meb'uslarımızdan beklemekteyiz.

Makalli hastahanemizin bugünkü ihtiyacı karşılamaktan uzak olduğu hakikati ilgililer tarafından da kabul edilmiş bulunmaktadır. Çalışma Vekili ve Sigorta Genel Müdürü, Paşabahçe Dispanserine götürülmüşler yerinde ve vak'alar üzerinde ikna edilmişler, personel kifayetsizliğini onlar da kabul etmişler ve tedbir alacaklarını vadetmişlerdir.

Hasta otomobili için lüzumlu tahsisatın çıktığı ve resmen teyid edilmiş, fakat piyasada (Anbilans) denen bu arabaların mevcudü kal - madığında ntemini gecikmiştir.

Semtimizde hastahane yapılması bilinmeyen sebeblerden geri bırakılmaktadır. Bir çok isteklerin netice vermemesi üzerine sayın Cumhur Reisinin Yalovada bulunduğu gün lerde komşu sendikalarla müştereken bir heyet Yalovaya gönderilerek hastahane mevzuunda tekrar ricada bulunmuşlar.

Heyet, Yalovadan müspet vaatle ayrılmıştır.

Kıymetli arkadaşlar:

Sigortalar mevzuu ile ilgili şikâyet ve isteklerimizi bir araya getirirsek kalın bir dosya muhteviyatı meydana çıkar.

★

İŞ YERİMİZDE AGIR VE YIPRATICI İŞLER TÜZÜĞÜNÜN TATBİKİ

İş vereni ve sendikamızı temsilen seçilen bir komisyon, iş yerimizde ağır ve yıpratıcı işler tüzüğüne giren servisleri tesbit etmek üzere faaliyete geçmiş, fakat fi'lî tes bitte temsilcilerimizin istekleri iş veren temsilcileri tarafından kabul edilmediğinden itiraz hakkımızın bâki kalması için arkadaşlarımız bu komisyondan çekilmişlerdir. İş veren tarafından ağır ve yıpratığı işler meyanında kabul edilmiyen bir kaç servis hakkında ilgili makamlar nezdinde teşebbüse geçilmiştir. Bu servisler mensubu arkadaşlarımızın da tüzük ahkâmına dahil edilecekleri mu - hakkaktır. Ancak bunun peşini yeni seçilecek idare heyeti arkadaşların takip etmeleri lâzımdır.

★

İNGİLİZCE KURSU

Tüzüğümüzde de işaret edildiği gibi idare heyetlerinin başlıca vazifeleri arasında üyelerini fikren kalkındırmak gelir.

Bu bahiste çıkardığımız Cam-İş gazetesinden sonra ikinci teşebbüsümüz sendikamızda bir ingilizce kursu açmak olmuştur.

Gelişen sendikacılık ve her gün terakki kaydeden teknik durum bugün için her işçiyi bir yabancı dil bilmek mecburiyetini kılar. Açtığımız ingilizce kursuna ilk zamanlarda ki alâka bira zazalmış olmasına rağmen, yine de bir çok azimli arkadaşlarımız devam etmektedir.

Bu arkadaşları ve kıymetli hocalarını huzurunuzda teb rik ederiz.

İstanbul Şişe ve Cam İşçileri Sendikasının 1952 ve 1953 devresi 31-8-1953 bilançosu

AKTİF		PASİF	
Kasa mevcudu	1221.19	Biriken Aidat geliri	20.326.90
Garanti Bankasında	23920.57	Emanet hesabı alacağı	27.00
Demir başlar Mevcudu ...	1084.85	Ödenecek gelir vergisi	15.00
Muhtelif Borçlular	3730.40	Cam - İş Gazetesi alacağı	431.60
		952 - 953 devresi 11 Ayda bütün gelir gider masrafları çıktıktan sonra kalan hasılât	9.156.51
	29.957.01		29.957.01

1952 - 1953 Devresi Kâr ve Zarar Hesabı

ZİMMET		MATLUP	
Umum Masraflar :		**Muhtelif Gelirler:**	
Şubeler peşin kira bedeli	295.00	Banka faizinden	273.23
Sosyal yardımlar gideri ...	4262.50	Üye Aidatlarından	14.376.58
Personel giderleri	27.96.93	Ceza hasılatından	55.00
Birliğe aidat iştirakimiz	100.00	Teberrüden	3.764.22
» Avukat »	100.00	Muhtelif borçlardan temin edilen gelir	599.69
Müteferrik giderler	529.93		
Harcırahlar	1068.08		
Kırtasiye masrafları	1900.90		
P. T. T. Giderleri	39.43		
Türk - İş'e Aidat iştiraki.	420.00		
Gazete Abonman giderleri	31.44		
Kâr ve Zarar hesabı ...	78.00		
Giderler çıkınca kalan Gelir	9156.51		
	19.068.72		19.068.72

1952 ve 1953 Devresi İdare Kurulu

ÇIKARMAKTA BULUNDUĞUMUZ GAZETE: Cam-İş

Her sendikanı nemeli muhakkak ki bir yayın vasıtasına sahip olmaktır. Sendikamız bu emeline eksik taraflan olmakla beraber Cam - İş gazetesile sahib olmuş bulunmaktadır.

Fikri ve hâzım edebileceğimiz ilmî yazılarla beraber günlük şikâyet ve dileklere de yer vermeğe çalıştığımız mütevazi gazetemiz üyelerine faydalı olmağa çalışmış - tır.

Basın hayatındaki yeniliğimiz Cam-İşii çıkarırken ve çıkarmakta devam ederken bizi türlü zorluklarla karşılaştırmış olmasına rağmen sendika kasasına yük olmadan gazetemzii bugüne kadar çıkarmakta deva m ettik.

İşçilik mevzuunda memleketin tanınmış şahıslarının, tıbbî yazılar veren doktorlarımızdan ve işçi arkadaşlarımızdan gördüğümüz yardımı şükranla karşılarız.

Temennimiz İstanbul Şişe ve Cam İşçileri Sendikası ile beraber Cam-İş'in de ebediyete kadar yaşamakta devam etmesidir.

★

Kıymetli arkadaşlarımız,

Bir yıllık faaliyet raporumuz burada nihayet bulurken yüksek **kongrenizi sevgi ve** hürmetle [illegible] ve isabetli kararlarınızla seçilecek yeni idare heyetine şimdiden muvaffakıyetler dileriz.

İDARE HEYETİ